

Motion till riksdagen 2005/06:So603

av **Per Erik Granström och Michael Hagberg (s)**

Snarkning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att ge FHI, Socialstyrelsen och andra berörda myndigheter i uppdrag att öka medvetandet kring sömnapné syndrom.

Motivering

Snarkning och andningsuppehåll är något som många drabbas av och som kan leda till uttalad trötthet, utbrändhet, ökad risk för högt blodtryck, hjärtinfarkt, stroke och sockersjuka. Det är sjukdomar som skapar stort lidande och utslagning från arbetslivet och stora kostnader för samhället. Resurserna för att identifiera snarkning och andningsuppehåll och behandla dessa problem är dock mycket ojämnt fördelade inom Sverige.

Snarkning definieras som ett oljud vid inandning som orsakas av att den övre delen av luftvägen faller ihop. Vid så kallade obstruktiva andningsuppehåll eller apnéer avtar luftflödet eller upphör helt på grund av att den övre luftvägen täpps till.

Diagnosen obstruktivt sömnapné syndrom däremot innebär att patienten har påvisbara andningsstörningar eller andningsstop under sömnen, att patienten snarkar och att patienten som resultat av den störda nattsömnen är mycket trött på dagtid. I samband med andningsuppehållen påverkas puls och blodtryck vilket, om det fortsätter under längre tid, kan leda till andra sjukdomar.

Grundorsak till sömnapné syndrom är ogynnsamma förhållanden i övre luftvägarna i kombination med försämrade muskelkontroll i halsen under sömnen. Vanligaste riskfaktorn är övervikt. Övervikt förekommer hos 75 % av patienter med svårt sömnapné syndrom, likaså ökar rökning och alkohol riskerna liksom förändringar i luftvägarna såsom förstörade halsmandlar, förändringar i näshålan etc. Sovpositionen kan vara avgörande där oftast ryggläge ökar besvären.

Behandlingen går ut på att identifiera patienterna och ge allmänna råd i form av försök till viktminskning, sluta röka, och att undvika ryggläge. Vid

Fel! Okänt namn på

behov får patienten behandling med en snarkskena (underkäken skjuts fram med hjälp av en skena, vilken minskar möjligheten att svalget faller ihop), eller utrustning för övertrycksandning som gör att luftvägen inte faller ihop. I vissa fall kan en operation i svalget hjälpa.

Den långsiktiga målsättningen med behandlingen måste vara att risken för trafik- och andra yrkesrelaterade olyckor, resurskrävande och plågsamma sjukdomar och för tidig död minskar samtidigt som livskvaliteten både höjs hos patienter och deras omgivning.

I Sverige är vi väldigt bra på att bilda opinion kring folkhälsofrågor och detta är både ett folkhälsoproblem och ett medicinskt problem. Därför måste vi från statligt håll bilda opinion så att människor får medvetenhet om att det går att göra något åt det. Det kan vara myndigheter som Statens Folkhälsoinstitut, Socialstyrelsen m.fl. Men vi måste nu gå ut och uppmärksamma detta då många kan lida i onödan.

Stockholm den 28 september 2005

Per Erik Granström (s)

Michael Hagberg (s)